

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

04 iunie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Iurie Diaconu, Liliana Catan,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procuror împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2014, în privința inculpatului

***Bivol Vasile Ion**, născut la
17 iunie 1951, originar și locuitor al s. Țipala, r-nul
Ialoveni, cetățean al R. Moldova, fără antecedente
penale;*

***Termenul de examinare a cauzei**
în instanța de fond: 12 decembrie 2012-18 noiembrie 2013,
în instanța de apel: 09 decembrie 2013-15 ianuarie 2014,
în instanța de recurs: 25 martie-04 iunie 2014;*

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 18 noiembrie 2013, Bivol Vasile a fost condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b), 90 Cod penal, la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pe un termen de probă de 3 ani.

De la Bivol Vasile s-a încasat în beneficiul lui Caraman Nina prejudiciul moral în mărime de 50.000 lei.

2. În fapt, instanța de fond a constatat că la 11 septembrie 2012, orele 09³⁰, inculpatul Bivol Vasile, conducînd automobilul „Kamaz 5511”, număr de înmatriculare C GX 937, se deplasa pe acostamentul str. Albișoara din direcția casei de locuit situată pe str. Grădinilor 56 spre str. Albișoara, mun. Chișinău.

În timpul deplasării cu spatele automobilului, nu a respectat cerințele art. 41 alin. 2) al Regulamentului Circulației Rutiere, conform căruia „Conducătorul vehiculului care intenționează să se deplaseze cu spatele poate să înceapă manevra numai după ce s-a asigurat că o poate face fără a crea un pericol sau un obstacol pentru ceilalți participanți la trafic. În cazurile în care câmpul vizual în spate este

limitat, conducătorul trebuie să recurgă la ajutorul altei persoane, aflate în afara autovehiculului", ca urmare a comis tamponarea pietonului Caraman Mihail, care traversa carosabilul de la stînga spre dreapta conform direcției de deplasare a camionului menționat. Ultimului i-au fost cauzate vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, soldate cu deces.

Instanța a reținut că inculpatul nu a recunoscut vina și a declarat că, este angajat la SRL „Freesia” în calitate de șofer. În ziua respectivă, intenționînd să manevreze înapoi cu camionul, uitîndu-se pe oglinzi, din dreapta și stînga și văzînd că nu era nimeni, a făcut manevra în spate. Apoi, mergînd în față cîțiva metri a întors volanul în dreapta și, înainte de a face manevra în spate, a observat în oglinda retrovizorie din stînga că cineva stă culcat la pămînt. Imediat a oprit camionul. Nu a chemat pe nimeni să îl ajute să facă manevra în spate.

Instanța a statuat că vinovăția inculpatului a fost integral dovedită prin probele administrate și a încadrat acțiunile lui în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, ca încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcăre ce a provocat decesul unei persoane.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, că el a comis infracțiunea din imprudență, că nu are antecedente penale, că este încadrat în cîmpul muncii, la locul de trai și la serviciu este caracterizat pozitiv, că are o vîrstă înaintată, că circumstanțe agravante pe caz nu s-au stabilit și a concluzionat rațional a aplica față de inculpat prevederile art. 90 Cod penal, deoarece corectarea lui este posibilă fără a fi izolat de societate.

3. Procurorul a declarat apel, solicitînd casarea sentinței, rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărîri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal la 5 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

Apelantul a invocat că instanța de fond, la individualizarea pedepsei inculpatului, în pofida tuturor circumstanțelor atenuante precum și că infracțiunea comisă se califică ca gravă, nu a ținut cont că acesta nu și-a recunoscut vinovăția, că sănătatea și viața persoanei sunt niște valori supreme, iar făptuitorul prin imprudența sa a atentat la aceste valori și a curmat viața unei persoane.

3.1 Apel declarat apel și avocatul Dorogan Andrei, solicitînd casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpatul să fie achitat.

Apelantul a declarat că inculpatul a întreprins toate măsurile necesare pentru a asigura plasarea camionului și anume, înainte de începerea deplasării cu spatele a claxonat pentru a preîntîmpina despre manevra pe care intenționa s-o întreprindă. A coborît geamurile laterale pentru a auzi ce se întîmplă în jurul camionului, în cabină nu avea pornit un aparat de radio care să-i distragă atenția, se deplasa cu o viteză foarte scăzută de aproximativ 1 km/h.

Pietonul, Caraman Mihail este vinovat de accident deoarece nu s-a asigurat în momentul deplasării și conform raportului de expertiză medico-legală nr. 1777 din 16.11.2012, se afla în stare de ebrietate. Anume acest motiv a condus la provocarea accidentului rutier.

Angajatorul întreprinderii are obligația sa organizeze securitatea efectuării lucrărilor respective, să angajeze o persoană care ar dirija circulația camioanelor pe acea porțiune de drum, sau să întreprindă alte măsuri ce ar evita aducerea unor accidente. Cu toate că pe șantier lucrau câțiva muncitori, totuși fiecare era ocupat cu activitățile sale și nu aveau posibilitatea să se deplaseze din urma camioanelor.

Reprezentantul victimei urmează să înainteze acțiunea civilă posesorului izvorului de pericol sport, firmei SRL „Freesia”, care este angajatorul inculpatului.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2014, apelul avocatului a fost respins ca nefondat.

Apelul procurorului a fost admis, casată sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Inculpatului Bivol Vasile, condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b), 90 Cod penal i-a fost stabilită pedeapsa de 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pe un termen de probă de 3 ani.

În rest sentința a fost menținută.

Instanța de apel a statuat că probele acumulate la cauza penală, au demonstrat integral vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunii incriminate.

Or, inculpatul nu a întreprins toate măsurile posibile întru evitarea accidentului rutier.

Motivul precum că victima era în stare de ebrietate alcoolică, iar accidentul produs a avut loc din vina acestuia la fel este netemeinic. Or, în acest caz, este justă și confirmată încălcarea de către inculpatul Bivol Vasile a cerințelor art. 41 alin. 2) a Regulamentului Circulației Rutiere conform cărora „conducătorul vehiculului care intenționează să se deplaseze cu spatele poate să înceapă manevra numai după ce s-a asigurat că o poate face fără a crea un pericol sau un obstacol pentru ceilalți participanți la trafic. În cazurile în care câmpul vizual în spate este limitat, conducătorul trebuie să recurgă la ajutorul altei persoane, aflate în afara autovehiculului.

Faptul că victima era în stare de ebrietate alcoolică, nu poate servi temei întru pronunțarea sentinței de achitare.

Agentul economic "Freesia"SRL, a împuternicit inculpatul de a conduce vehiculul dat, fiind colaborator al companiei date, dînsul fiind conducătorul acestui vehicul și persoană nemijlocit responsabilă de securitatea traficului în timpul conducerii acestuia.

Astfel, răspunderea delictuală urmează a fi pusă pe seama inculpatului, or, vinovăția acestuia este demonstrată incontestabil, iar nerecunoașterea vinovăției de către el constituie doar o măsură de apărare.

Inculpatul a semnat toate actele întocmite la locul accidentului rutier, nu a manifestat dezacordul cu acestea și nu a înaintat careva obiecții asupra acestora.

Instanța de fond corect și legal a constatat prezența în acțiunile inculpatului a elementelor constitutive ale infracțiunii incriminate.

Însă, pedeapsa aplicată inculpatului este una blîndă și neproportională faptei comise.

Pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu suspendarea condiționată a executării ei, va duce la corectarea și reeducare inculpatului.

5. Procurorul a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea deciziei menționate și pronunțarea unei noi hătărîri, prin care să fie menținută pedeapsa aplicată inculpatului prin sentință, cu excluderea prevederilor art. 90 Cod penal.

Recurentul a invocat că decizia instanței de apel este neîntemeiată, motivată inadecvat și pasibilă casării în partea individualizării pedepsei, greșit aplicîndu-se prevederile art. 90 Cod penal.

Instanța de apel, a ignorat prevederile art. 61 și 75 Cod penal, deoarece prin stabilirea unei pedepse nonprivative de libertate, pentru comiterea unei infracțiuni cu un grad de prejudiciabilitate sporit, fiind periclitată ordinea de drept, nu a fost atins scopul principal și anume ca sancțiunea penală să-și poată îndeplini mai eficient rolul preventiv-educativ.

Instanța de apel nu a luat în considerare că fiind audiat pe marginea învinuirii imputate, în ambele instanțe de judecată, inculpatul a pledat nevinovat, nu a întreprins careva măsuri în vederea recuperării prejudiciului cauzat, ceea ce denotă că inculpatul a manifestat o indiferență totală față de urmările survenite, nu a conștientizat consecințele încălcării legii, că obiectul infracțiunii incriminate inculpatului îl constituie relațiile sociale referitoare la securitatea circulației, viața și sănătatea persoanei, care sunt valori incomensurabile și evident că în astfel de împrejurări, nu se va atinge scopul pedepsei penale.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului respectiv pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, ținînd seama de opinia părților expusă în referință, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În primul rînd, conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărîrii atacate în acest sens.

În această consecutivitate se reține că în recursul ordinar procurorul a invocat în drept și temeiul prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, cum ar fi că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Însă, în recursul respectiv, în pofida prevederilor enunțate, nu este specificat asupra căror motive concrete din apelul procurorului nu s-ar fi pronunțat instanța de apel, omițîndu-se totalmente motivarea ilegalității deciziei contestate în acest sens, cu indicarea unor concrete erori în aspectul vizat.

Rezultă, că recursul de pe rol, în această parte, nu întrunește condițiile de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul acuzatorului de stat cu circumstanțe în fapt și în drept, care ar agrava situația inculpatului și care ar justifica acest recurs.

Or, conform art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În al doilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv și în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și cu privire la argumentele invocate în recursul acuzării (*pct.5 din decizie*), în care nici nu se conțin referiri la erori de drept concret definite, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 4 din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel corect a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind pedeapsa aplicată inculpatului în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, ținând cont de prevederile art. 61, 75 și 90 Cod penal, conform cărora persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului. Dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului.

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale și în limitele prevăzute de lege.

Mai mult, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5 din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat circumstanțele cauzei în latura pedepsei.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în latura pedepsei în alt sens decât cel pe care îl propune procurorul este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar este lipsită de orice temei legal.

Pe lângă aceasta, conform art. 66 alin. (2) pct. 2) și 8) Cod de procedură penală, inculpatul are dreptul de a tăcea și a nu mărturisi împotriva sa, să facă declarații sau să refuze de a le face, atrăgându-i-se atenția că dacă refuză să dea declarații nu va suferi nici o consecință defavorabilă, iar dacă va da declarații acestea vor putea fi folosite ca mijloace de probă împotriva sa. Potrivit art. 103 alin. (3), 104 alin. (2) Cod de procedură penală, inculpatul nu poate fi forțat să mărturisească împotriva sau să-și recunoască vinovăția și nu poate fi tras la răspundere pentru refuzul de a face astfel de declarații.

Prin urmare, la stabilirea pedepsei, instanțele judecătorești nu pot lua în considerare faptul că inculpatul nu a recunoscut vina în fața instanței.

Or, această circumstanță constituie un drept legal al inculpatului și nu face parte din categoria celor agravante, prevăzute în art. 77 Cod penal.

Rezultă, că argumentul recurentului că instanțele nu au luat în considerare la aplicarea pedepsei faptul că inculpatul nu a recunoscut vina este unul absolut neîntemeiat (*pct. 5 din decizie*).

Circumstanțele enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că decizia atacată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că recursul ordinar este și unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 1) și 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta nu îndeplinește condițiile legale de conținut și este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce recursul de pe rol nu îndeplinește condițiile legale de conținut și este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 1), 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procuror împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2014, în privința inculpatului Bivol Vasile Ion, deoarece nu îndeplinește cerințele legale de conținut și este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată la 09 iulie 2014.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Liliana Catan

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE
DISPOZITIV

04 iunie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte
Judecători

Nicolae Gordilă,
Iurie Diaconu, Liliana Catan,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procuror împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2014, în privința inculpatului

***Bivol Vasile Ion**, născut la 17 iunie 1951, originar și locuitor al s. Țipala, r-nul Ialoveni, cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale.*

În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 1), 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procuror împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2014, în privința inculpatului Bivol Vasile Ion, deoarece nu îndeplinește cerințele legale de conținut și este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată va fi pronunțată la 25 iunie 2014.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Liliana Catan